

1. čtení: Job 42,1-6

kázání: Žalm 130

Je dneska opravdu čas na tenhle žalm? Je dobrý nápad kazit si neděli hloubáním o volání k Bohu z bezedných hlubin? Třeba nikdo z Vás zrovna neleží na dně té jámy, ze které není úniku, a kde jediné, co zbývá, je volat k Bohu. A možná, že někdo ano. Ale co ti ostatní? Mám právo kazit neděli těm, kteří jsou zrovna veselí? Nechci nikomu kazit neděli. Přece si myslím, že je čas na tento žalm.

Máme před sebou žalm, tedy báseň, nebo spíše píseň. Není to teologický traktát, nechce se tu po nás, abychom s tím souhlasili a podepsali. Máme před sebou modlitbu, vyznání. A to vyznání nás zve k tomu, abychom se k němu přidali, abychom z něj čerpali pravdu, naději i sílu do svých životů. Jsme zváni, abychom se k té písni připojili a možná přidali další sloky, ty svoje sloky. O těch našich bezedných jámách, o těch našich bezvýchodných situacích, ve kterých se utápíme. O těch našich problémech a chybách, i o všech těch svinstvech, do kterých jsme se dostali. Ale taky o tom našem čekání na Hospodina a o tom, jak nás zachránil a zachraňuje.

I když mám takový pocit, že se to ne úplně hodí, přece Vám chci o té písni něco říci. O tom, k čemu mě vede a taky o tom, jak jí rozumím. Prosím však, nenechte se tím určit. Zachovejte si svoje pocity a pište si vlastní další sloky této písni.

Tento žalm je jeden ze sedmi takzvaných kajících žalmů. A může sloužit jako modlitební pomůcka při pokání. Při čem? Při pokání. Co to je? To je takové divné slovo. A už jsem ho docela dlouho nikde neslyšel. Vlastně jsem ho nikdy neslyšel nikde jinde než v kostele nebo při rozhovoru s křesťanem. A vlastně ani tam moc často ne. A co to teda je? Viděli jste film: Obecná škola? Když tam to malí kluci ukradnou kouzelníkovi a fakírovi, kterého hraje Petr Čepek, jeho kouzelné kovové kruhy a utečou s něma na záchodky a mají radost z úlovku. A pak jim pan učitel Igor Hnízdo vypráví o Mistru Janu Husovi, jak umřel pro pravdu a oni pod vlivem Husovým se rozhodnou jít k tomu kouzelníkovi a jeho kruhy mu vrátit. No a on na ně pošle svého psa. Tak to je myslím dobrý obraz pokání. Je to ta kouzelná změna směru. Z útěku se stává cesta k odpovědnosti. A něco o tom pokání zpívá i náš žalmista. Zpívá o pokání vůči Bohu. „Když ses, člověče, provinil, i vůči Bohu, nedělej to, co je normální a přirozené, neutíkej od Boha. Protože nakonec se stejně dostaneš až na dno nějaké té bezedné jámy. A pak už jen budeš tajně doufat, že snad i tam dosáhne to Boží ucho, aby Tě slyšelo volat o pomoc. Místo toho utíkej právě k Bohu.“ I když je to na první pohled blbost. Přece nepoběžím k tomu, vůči komu jsem se provinil. A který je spravedlivý a potrestá mě. A pošle na mě psa nebo ještě něco horšího. No přece právě k tomu nás tento žalm zve. Napadá mě další obraz, zase dětský. Možná jsou to právě děti, které nejlíp chápou, co to vlastně to pokání je. Když můj syn, kterému jsou tři roky, provede naschvál něco špatného, a já ho při tom chytím a tak nějak důrazněji mu vysvětluju, že je to špatné, někdy se na mě naštvě a rozbřečí se. Nikdy ale neuteče. Naopak přijde ke mně a v mojí náručí si na mě stěžuje a se mnou to řeší. Prostě proto, že nemá, kam jinač by šel. V tom je můj syn moudrým obrazem toho, jak bych měl být já vůči Bohu. Zatím. Samozřejmě až povyroste, bude už „chytřejší“ a bude ode mě utíkat a lhát a zatloukat a kdoví co ještě. Bude víc, jako já. Ještě z jednoho důvodu se náš žalmista utíká od Boha k Bohu.

„Ale u Tebe je odpuštění; tak vzbuzuješ báseň.“ Tak vzbuzuješ strach! A to je mi zase nějaké divné. Copak takhle se vzbuzuje strach? Odpuštěním? Nehodí se spíš tohle? „Nenávidíte své nepřátele celým srdcem, a jestliže vás někdo udeří do tváře, práskněte ho přes druhou! Zbijte ho po hnátech a

bedrech. Oplácejte ránu ránou, pohrdání pohrdáním, odsouzení odsouzením – a k tomu štědře přidané úroky z úroků. Oko za oko, zub za zub, vždy čtyřnásobně, stonásobně! Staňte se pro svého protivníka zosobněním hrůzy, a až vám půjde z cesty, bude o něco moudřejší a bude mít o čem přemítat.“ Takhle se přece vzbuzuje strach. Ale takhle vzbuzují strach ti, kteří se sami bojí. Všichni ti samozvaní a moci chtiví králové a generálové a vůdcové, kteří postavili a staví svoji moc na strachu z trestu, se přece vždycky bojí. Proto mají ochranky a armády, protože se stále bojí, že se mezi těmi ustrašenými a utlačovanými najde někdo, kdo se vzepře. Každá vláda a každý systém i každý vztah založený na strachu z trestu, se nakonec zhroutí. Žalmista ale mluví o Bohu. O Bohu, který je nad všemi těmi králíky a generálky, ředitelíčky a šéfičky tohoto světa. O Bohu, který je dokonce nad našimi představami boha. Pokud posloucháte boha, protože se bojíte trestu, tak to ještě není Bůh, koho posloucháte. Bůh totiž vzbuzuje strach právě tím, že je odpouštějící. Už to ale není strach, který svazuje a nutí k útěku. Naopak je to strach, který přitahuje a osvobozuje. Když si tohle opravdu uvědomíme a prožijeme, setkáme se s Bohem. K takovému setkání ale vede cesta právě jen přes pokání. A často právě přes ty bezedné hlubiny, do kterých se dostáváme.

Ještě jedna věc je na tomto žalmu, na této písni, zvláštní. Začíná voláním jednoho člověka a končí výzvou k celému společenství, k lidu, k církvi. Ano, i církev hřeší a musí činit pokání. A víte, co je základním hříchem církve? Je to nevěrnost k Božímu povolání. Hříchem církve, toho zvláštního vyvoleného lidu, je, když přestane sloužit tomuto světu. Když přestane být tou výkladní skříní, ve které mohou lidé uvidět a zakusit, co to znamená žít s Bohem. A to je veliká výzva i nám jako církvi tady v Táboře. Je to výzva pro mě, jako pro faráře, pro staršovstvo, ale i pro každého z vás, kdo se k Boží církvi hlásíte. I my, jako církev se máme stále obracet k tomu, který nás povolal. V něhož věříme. I my jako církev máme zpívat tuto píseň a přidávat k ní svou vlastní sloku.

Poutní píseň. Z hlubin bezedných tě volám, Hospodine, Panovníku, vyslyš můj hlas! Kéž tvé ucho pozorně vyslechne moje prosby. Budeš-li mít, Hospodine, na zřeteli nepravosti, kdo obstojí, Panovníku? Ale u tebe je odpuštění; tak vzbuzuješ bázeň. Skládám naději v Hospodina, má duše v něho naději skládá, čekám na jeho slovo. Má duše vyhlíží Panovníka víc než strážní jitro, když drží stráž k jitru. Čekej, Izraeli, na Hospodina! U Hospodina je milosrdenství, hojné je u něho vykoupení, on vykoupí Izraele ze všech jeho nepravostí.